

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 21 (1)

INDUSTRISKE SVOJNE

Izdan 1. Oktobra 1931.

PATENTNI SPIS BR. 8346

Siemens & Halske Aktiengesellschaft, Berlin—Wien.

Raspored uključivanja za izvođenje veza raznih vrednosti sa priključnim mestima, koja se nalaze na jednom društvenom sprovodniku.

Prijava od 2. jula 1929.

Važi od 1. januara 1931.

Traženo pravo prvenstva od 15. juna 1929. (Nemačka).

Pronalazak se odnosi na raspored uključivanja za izvođenje veza raznih vrednosti sa priključnim mestima, koja se nalaze na jednom društvenom sprovodniku.

Cilj mu je, da se kod ovih veza velike vrednosti i kod društvenih sprovodnika zauzetih vezama male vrednosti proizvede prinudno razdvajanje veze male vrednosti isključivanjem svih priključnih mesta društvenog sprovodnika, da bi se omogućila tajna saobraćaja.

Pronalazak postiže ovo time, šte po zauzimanju društvenog sprovodnika već zauzetog vezom male vrednosti, radi izvođenja veze visoke vrednosti sa jednim priključnim mestom ovog sprodnika, stupaju u dejstvo uključna sredstva, koja doprinoće podešavanje birača, koji se nalaze na pojedinim priključnim mestima, u mesto odmora (položaj mira ili zaprečni položaj).

Kao primer izvođenja zamisli pronalaska biće prvo opisana veza učesnika T jednog društvenog sprovodnika sa učesnikom T₁ istog društvenog sprovodnika.

U ovom primeru su na svakom učesničkom mestu predviđeni uključni mehanizmi po stupnjima, koji mogu biti ulicani od uređaja raspoređenog u posrednom mestu pristupnom društvenom sprovodniku. Uključni mehanizmi po stupnjima na pojedinim mestima rade na taj način, što pri napuštanju svog položaja mira stavljaju u dej-

sivo određene kontakte i osim toga još u određenim položajima, koji odgovaraju priključenom govornom mestu, utiču na dalje kontakte. Na učesničkom mestu T deluju ovi kontakti u sledećem: uključni krak 20S dolazi odmah pri prvom stupnju u do-dir sa kontaktnim segmentom; uključni krak 6s ostavlja na pr. pri pretposlednjem stupnju, kontaktni segmenat, dok uključni krak 9s otvara svoj kontakt odmah po napuštanju položaju mira; dalji uključni kraci 10s, 11s i 17s izazivaju kontaktne zatvaranja samo pri položaju uključnog mehanizma po stupnjima koji odgovara govornom mestu.

Uređaj u posrednom mestu pristupnom društvenom sprovodniku služi za prijem impulsa struje odaslatih od pozivnog učesnika kao i za njihovo nagomilavanje i redukciju; osim toga izvodi povraćaj impulsa struje u društveni sprovodnik radi priključenja željenog učesnika stavljajući u dejstvo uključne mehanizme po stupnjima pridodata pojedinim stanicama.

Za nagomilavanje i redukciju upotrebljuju se na pr. dva uključna mehanizma po stupnjima, od kojih je nagomilač Sp. 1 koji prvo podešen, izrađen kao prvi predbirac sa pet kontaktnih segmenata i usleg toga i sa pet uključnih krakova (a, b, c, d, e) i nagomilač Sp. 2, izrađen kao uključnik za upravljanje koji se sastoji isto tako iz pet kontaktnih segmenata, koji su jedan

od drugog izolovani i koji se pri podešavanju nagomilača premošćuju na odgovarajućim meslima pomoću uključnih krakova. Upotreba nagomilača se vidi iz datog primera izvođenja. Pražnjenje nagomilača vrši se relejnim lancem, pri čemu se istovremeno odašilju impulsi naizmenične struje u društveni sprovodnik radi priključenja željenog učesnika.

Podigne li učesnik T svoju slušalicu, to se ovim stavljuju u dejstvo kontakti njegovog kukastog preuključnika t. j. otvaraju se kontakti 13hu, i 15hu, a zatvaraju se kontakti 14hu i 16hu. Zatvaranjem kontakta 16hu vrši se nadražaj releja U₂ preko: zemlja, kontakt 16hu, relej U₂, uključni krak 9s uključnog mehanizma po stupnjima, kontakt 5i, uključni krak 6s uključnog mehanizma po stupnjima, relej J, baterija, zemlja. Relej J ne reaguje u ovom kolu struje usled neodgovarajuće struje. Nadražajem releja U₂ zatvaraju se kontakti 1u₂, 2u₂ i 12u₂ tako, da žica a i b spojnog sprovodnika VL bivaju premošćene preko učesničkog mesta.

Usled toga se nadražuje relej A u posrednom mestu, pristupnom društvenom sprovodniku, preko: zemlja, baterija, namotaj I releja A, kontakti 14lc, 21w, 135x, a žica spojnog sprovodnika VL, kontakt 1u₂, učesnik T, kontakt 2u₂, b-žica spojnog sprovodnika VL, kontakt 133x, 23w, namotaj II releja A, zemlja. Relej A stavlja u dejstvo svoje kontakte tako, da nastaje nadražaj releja V preko: zemlja, kontakti 29w, 30a, relej V, baterija, zemlja. Nadražajem releja V nadražuje se relej Z preko: zemlja, kontakt 31v, relej Z, baterija, zemlja, i relej U nadražuje se preko: zemlja, baterija, obrtni magnet D₁ nagomilača Sp. 1, uključni krak s₁ nagomilača Sp. 1, relej U, kontakt 91v, zemlja. Osim toga dolaze do nadražaja releja S i R preko: zemlja, kontakt 80v, uključni krak 132s₂ nagomilača Sp. 2, namotaji I releja R i S, baterija, zemlja. Po nadražaju releja U vrši se zatvaranjem kontakta 56 nadražaj releja W, preko: zemlja, baterija, relej W₁, kontakti 26u, 57u₁, 58p₁, 59v, zemlja. Relej W₁ otvara svoje kontakte 21w₁ i 23w₁ i zatvara svoje kontakte 21w₁ i 24w₁. Otvaranjem pomenutih kontakti isključuje se relej A iz veze, koja teče preko učesničkog mesta, tako da pada. Usled toga nastaje nadražaj releja H preko: zemlja, baterija, relej H, kontakti 70q, 79v, 78a, 76w, zemlja. Nadražajem releja H zatvara se nadražajno kolo struje za relej M preko: zemlja, baterija, namotaj II releja M, kontakti 62q, 63h, 65v, zemlja. Relej M stavlja, zatvaranjem svojih kontakti 26m i 28m naizmeničnu struju u žice a i b spojnog sprovodnika VL, koja utiče

na releje za naizmeničnu struju (R, R₁ . .) predviđene na pojedinim govornim mestima. Nadražajem releja R nastaje reagovanje releja J u govornom mestu T i isto na odgovarajući način u daljim govornim mestima, čiji uređaji nisu ovde predstavljeni, pošto odgovaraju uređajima učesničkog mesta T. Nadražajno kolo struje za relej J teče u govornom mestu preko: zemlja, kontakt 7r, 5i, uključni krak 6s uključnog mehanizma po stupnjima, relej J, baterija, zemlja. Relej J se drži najpre nezavisno od kontakta 7r preko: zemlja, kontakt 4d obrtnog magneta D uključnog mehanizma po stupnjima, kontakt 3i, relej J, baterija, zemlja. Nadražajem releja J biva preko kontakta 19i utican obrtni magnet uključnog mehanizma po stupnjima D tako da se uključni mehanizam po stupnjima uključuje za jedan stupanj i usled toga prekida kontakt na svome uključnom kraku 9s. Relej U₂ ostaje nadražen i pored otvaranja kontakta na uključnom kraku 9s, pošto ovaj kontakt biva premošćen pri reagovanju releja U₂ na kontaktu 8u₃. Ali pošto na ostalim govornim mestima, osim na pozivnom, nije nadražen relej, koji odgovara releju U₂, to ne postoji ni za jednog od ostalih učesnika na društvenom sprovodniku mogućnost, da dizajnjem svoje slušalice preko svojih kontakti kukastog preuključnika dovede relej U do nadražaja i da se time priključe na zajednički sprovodnik.

Ako sad dalje posmatramo procese uključivanja u posrednom mestu, to vidimo, da po reagovanju releja M i time vezanog odašiljanja impulsa naizmenične struje, nastaje nadražaj releja Q preko: zemlja, baterija, relej Q, kontakti 68m, 65v, zemlja. Relej Q se stavlja u održavajuće kolo struje preko: zemlja, baterija, relej Q, kontakti 69q, 79v, 76w. Otvaranjem kontakta 70q ostaje relej H bez struje i otvaranjem kontakta 62q prekida se nadražaj releja M. Neka bude ovde pomenuto, da se pri reagovanju releja M izvršio i nadražaj releja U₁ preko: zemlja, baterija, namotaj II releja U₁, uključni krak 51s, nagomilača Sp. 2 kontakti 54m, 53v, zemlja. Relej U₁ stavlja se svojim namotajem II u održavajuće kolo struje, koje po prestanku nadražaja releja M teče preko kontakta 52u₁ umesto preko kontakta 54m. Nadražajem releja U₁ rastavlja se na kontaktu 57u₁ nadražujuće kolo struje releja W₁ tako, da je sada ponovo provedena učesnička veza ka releju A u posrednom mestu, koji ponovo reaguje i otvaranjem kontakta 78a prekida i nadražaj releja Q.

Kao što smo videli kod odašiljanja impulsa naizmenične struje, releji H, M i Q rade u nadražujućem lancu. Ovi releji služe

za korekturu impulsa struje, pošto rele A, usled dugih spojnih sprovodnika, ne radi pravilno za potrebno pravilno sledovanje jedno za drugim impulsa struje i pauze. Ovaj nepravilni način rada koriguje se releima M, Q i H i time se stvara pravilan odnos impulsa struje.

Po nadražaju relea U₁ dolazi do nadražaja rele D preko: zemlja, baterija, diferencialno uklučeni i paralelno ležeći namotaji I i II relea D, kontakti 129u, 130u₁, 131v, zemlja. Usled svoga diferencialnog dejstva dolazi rele D, po nadražaju relea U₁, usporen do reagovanja, pri čemu je vreme usporavanja tako odmereno, da reagovanje nastupa tek po jedamput svršenom isteku korekturnog lanca relea M, Q i H, da bi se izbeglo prevremeno uticanje nagomilača, čije je priključenje zavisno od relea D na kontaktu 86d.

Po uključivanju uključnih mehanizama po stupanjima na pojedinim govornim mestima, nadražuje se na posrednom mestu prema tome relei A, V, Z, R, S, U, U, U₁, i D.

Ako sad pozivajući učesnik, radi priključenja željenog učesnika, odašilje brojne impulse struje, t. j. ako u impulsima prekida učesničku vezu, koja teče preko žica a i b spojnjog sprovodnika, to će odgovarajući prekidima veze rele A u posrednom mestu u impulsima gubiti nadražaj i ponovo ga dobijati. Korekturni relei za impulse struje M, Q i H rade sada odgovarajući brojnom izboru, koji potiče od učesnika, i to pod uticajem prijemnog relea za impulse struje A. Korekturni lanac relea M, Q i H biva pri tome preko kontakta 78a utican na način već opisan pri opisu prvog impulsa naizmenične struje za uključivanje uključnih mehanizama po stupnjima iz položaja mira, pri čem se kontaktom 78a utiče na rele H, releom H (kontakt 63h) na rele M i releom M (kontakt 68m) na rele Q, koji sada ceo korekturni lanac dovodi ponovo do padanja otvaranjem kontakta 62q i 70q tako, da može nastupiti novo uticanje impulsnim kontaktom 78a. Vidimo dakle, da svaki rele korekturnog lanca biva utican odgovarajući impulsima struje prijemnog relea za impulse struje A tako, da se nagomilač Sp. 1, čiji obrtni magnet D₁ biva utican kontaktom 87q, stavlja u dejstvo odgovarajući nizu impulsa struje odaslatom od strane učesnika. Odaslati impulsi struje utiču prema tome, u slučaju da se sastoje iz četiri impulsa struje, četiri puta na obrtni magnet D₁ nagomilača Sp. 1, preko: zemlja, baterija, obrtni magnet D₁ nagomilača Sp. 1, kontakti 93u, 85u₁, 86d, 87q, 88v, zemlja. Nagomilač Sp. 1, koji, kao što je već rečeno, odgovara kakvom poznatom predbiraru, podesiće se prema tome na četvrti

stupanj kao što je i u slici predstavljeno.

Po isteku prvog niza impulsa pada rele U, koji je za vreme niza impulsa struje bio nadražen preko: zemlja, baterija, otpornik Wi₁, kontakti 89q, 90u, rele U, kontakt 91v, zemlja. Prekidom nadražaja vrši se na kontaktu 92u preuključivanje obrtnog magneta D₄ nagomilača Sp. 1 na obrtni magnet D₂ nagomilača Sp. 2 tako, da usled toga sada drugi niz impulsa struje, koji se može sastojati iz dva impulsa struje, deluje na obrtni magnet D₂ nagomilača Sp. 2 i stavlja ga dva puta u dejstvo preko: zemlja, baterija, obrtni magnet D₂ nagomilača, kontakti 92u, 85u₁, 86d, 87q, 88v, zemlja. Odgovarajući uticanju obrtnog magneta D₂ uključuje se nagomilač Sp. 2 za dva stupnja daje tako, da njegovi uključni kraci u svakom segmentu premošćuju Sch. 2, kao što je u slici pokazano isprekidanim linijama.

Po isteku drugog niza impulsa struje pada rele U, koji je za vreme drugog niza impulsa struje bio nadražen preko: zemlja, baterija, namotaj I relea U₁, kontakti 55u₁, 54m, 53v, zemlja. Ovim nastaje nadražaj relea W, koji na isti način kao i rele D usled diferencialnog uključivanja oba svoja namotaja, reaguje usporen preko: zemlja, baterija, paralelno ležeći namotaju I i II relea W, kontakti 127u, 57u₁, 58p₁, 59v, zemlja; osim toga prekida se nadražaj relea D otvaranjem kontakta 130u₁ i nadražuje se rele W₁ po reagovanju relea W preko: zemlja, baterija, rele W₁, kontakti 128w, 58p₁, 59v, zemlja. Nadražajem relea W pobunjuje se relejni lanac, koji se sastoji iz releja p₁, H₂, H₃, H₄, H₅ i P, na pražnjenje podešenih nagomilača, pri čemu se istovremeno sa pražnjenjem vrši odašiljanje naizmenične struje u društveni sprovodnik radi priključenja željenog učesnika preko kontakta relea W₁ i M.

Rele A, koji je, pri prijemu od učesnika T odaslatih impulsa struje, radio kao prijemni rele za impulse struje, radi pri završenoj pražnjenju nagomilača kao taktni rele u relejnem lancu za davanje impulsa struje u društveni sprovodnik. Ka korekturnim releima za impulse struje M, Q i H dolazi sada još jedan rele O, koji svi zajedno rade kao taktni relei za impulse struje i to tako, da relei M, O, Q i H uzajamnom naizmeničnom igrom neprekidno određuju dužinu otvaranja i zatvaranja kola impulsa struje.

Naizmenična igra gore pomenutih releja M, Q, H i O prenosi se na releje A, B, D i E i to na takav način, da, kao što će docnjije biti opisano, relei A, B, D i E rade u taktu različite dužine. Neka bude još pomenuto, da relejni lanac M, O, Q i H pod posredstvom kontakta relea H (113h i 114h)

deluje na reljini lanac A, B, D i E i pod posredstvom kontaktita relea M (26m i 28m) otpravlja impulse struje u društveni sprovodnik.

Relei R i S, koji su, kao što je već rečeno, već pri zauzimanju posrednog mesta bili nadraženi, stavljuju se u održavajuće kolo i to rele S preko kontaktita 84s i svog namotaja I i rele R preko svog namotaja II i kontaktita 83r.

Pražnjenje nagomilača kroz lanac relea H₁, H₂ itd. vrši se u sledećem:

Po reagovanju relea W nastaje nadražaj relea H₁ preko: zemlja, baterija, rele H₁, kontakti 98h₂, 96e, 95h, 94w, zemlja. Rele H₁ se stavlja u održavajuće kolo struje preko: zemlja, baterija, rele H₁, kontakti 100h₁, 109p, 110v, zemlja. Reagovanjem relea H₁ vrši se nadražaj relea H preko: zemlja, kontakti 77w, 75h₁, 74p₁, 73p, 72o, 70q, rele H₁, baterija, zemlja. Zatvaranjem kontaktita 114h nastaje nadražaj relea A preko: zemlja, baterija, namotaj III releja A, kontakti 112w, 125b, 114h, 117p, 118p, 119v, zemlja. Nadražaj relea H donosi slobom uzastopni nadražaj releja M, Q i O, kao što je već bilo opisano za releje M i Q pri prijemu brojnih impulsa struje, koji po svome uzajamnom uticanju dovode rele H ponovo do padanja, da se zatvaranjem kontaktita 113h vrši nadražaj relea B preko: zemlja, baterija, namotaj III releja A, kontakti 112w, 125b, namotaj II releja B, kontakti 115a, 117p₁, 118p, 119v, zemalja. Rele A ostaje nadražen u ovom kolu struje, pri čemu istovremeno još zatvaranjem kontaktita 126b preko namotaja I releja B nastaje održavajuće kolo struje za rele B.

Kod prvog reagovanja relea H otpravlja se preko kontaktita 28m i 26m, pošto rele M biva nadražen zavisno od relea H (kontakt 63h), impuls naizmenične struje u društveni sprovodnik. Istovremeno se ispitujući rele P₁ preko kontaktita 34h priključuje na neparne stupnje kontaktognog segmenta Seg. 1 nagomilača Sp. 2, i to preko kontaktita 39r, 36b, 35u₁, 34h, releja P₁, baterija, zemlja.

Kod drugog reagovanja relea H biva daslat drugi impuls naizmenične struje pod istovremenim priključenjem ispitujućeg releja P₁ na parni broj stupnjeva kontaktognog segmenta Seg. 1 nagomilača Sp. 2, pošto je sada rele B, koji je pri prvom padanju relea H bio nadražen, zatvorio svoj kontakt 37b, i to preko: segmenat Seg. 1, (parni broj stupnja), kontakti 40r, 37b, 35u₁, 34h, rele P₁, baterija, zemlja. Pošto nikakav potencial ne leži na kontaktom segmentu Seg. 1 pojedinih stupnjeva (parni i neparni), to rele P₁ ne dolazi do nadražaja.

Kod drugog reagovanja relea H ostaje rele A bez struje usled rastavljanja kontaktita 113h.

Na isti način, kao što relei A i B rade zavisno od relea H, rade i relei D i E zavisno od relea A, pri čem se pri prvom reagovanju relea A, dakle usled toga i pri prvom reagovanju relea H, rele D nadražuje preko: zemlja, kontakti 119v, 118p, 117p, 121a, 122e, 124w, namotaj III releja D, baterija, zemlja. Pri prvom padanju releja A (dakle pri drugom reagovanju relea H) nastaje nadražaj relea E preko: zemlja, kontakti 119v, 118p, 117p₁, 116d, namotaj I releja E, kontakti 122e, 124w, namotaj III releja D, baterija, zemlja. Rele E stavlja svoj namotaj II u održavajuće kolo struje preko kontaktita 123e.

Padne li rele H po drugi put, to nastaje nadražaj relea H₂ preko: zemlja, baterija, rele H₂, kontakti 102h₃, 97e, 95h, 94w, zemlja. Održavajuće kolo za rele H₂ teče preko: zemlja, baterija, rele H₂, kontakti 101h₂, 109p, 111v, zemlja. Osim toga ostaje rele B bez struje usled otvaranja kontaktita 114h.

Kod trećeg nadražaja relea priključuje se ponovo, kao kod prvog nadražaja, ispitujući rele na neparne stupnje u segmentu Seg. 1 i osim toga se na isti način nadražuje rele A, koji sad otvaranjem svoga kontaktita 120a prekida nadražaj relea D.

Padne li rele H po treći put, to se vrši, kao kod prvog prekida nadražaja, reagovanje releja B, koji zatvara svoj kontakt 37b tako, da ispitujući rele P₁ pri četvrtom reagovanju releja H ispituje parne stupnje segmenta Seg. 1.

Kod četvrtog nadražaja relea H pada rele A, isto kao i pri drugom nadražaju relea H tako, da i rele E ostaje bez struje usled otvaranja kontaktita 121e.

Kod četvrtog padanja releja H ostaje ponovo rele B bez struje usled otvaranja kontaktita 114h i osim toga se nadražuje rele H₃ preko: zemlja, baterija, rele H₃, kontakti 104h₄, 99h₂, 96e, 95h, 94w, zemlja. Rele H₃ stavlja se preko svoga kontaktita 105h₃ u održavajuće kolo struje.

Kod devetog nadražaja relea H nastaje ponovo nadražaj releja A i time i nadražaj releja D.

Kod devetog padanja nadražuje se rele B na već opisan način tako, da kod desetog nadražaja relea H ispitujući rele P₁ biva po deseti put priključen na segmenat Seg. 1, istovremeno pri tome ostaje rele A bez struje, koji sad ponovo dovodi do nadražaja rele E. Ovim nadražajem nastaje pri desetom padanju releja H nadražaj releja P preko: zemlja, baterija, rele P₁, kontakti 108h₅, 103h₃, 97e, 95h, 94w, zemlja.

Rele P stavlja u dejstvo svoje kontakte i dovodi time sledeće uključne procese: Otvaranjem kontakta 73p dovodi se relejni lanac H, M, Q, O u početno stanje, isto tako kao i relei H₁, H₂, H₃, H₄, H₅ otvaranjem kontakta 109p; otvaranjem kontakta 118p dolazi u lanac A, B, D, E u položaj mira; osim toga se održavajuće kolo za rele R rastavlja kontaktom 82p; rele S se održava za vreme kratkog rastavljanja usled kratkog spoja svoga namotaja II. Zatvaranjem kontakta 38r i 41r priprema se ispitujuće kolo relea P₁ za segment Seg. 4.

Pošto je i rele P pri padanju relea E ostao bez struje, ponavljaju se procesi na isti način kod segmenta Seg. 2.

Ponovo se odašilje deset impulsa struje sa petostrukim ispitivanjem parnih i neparnih stupnjeva segmenta Seg. 2; po isteku njihovom ponovo se nadražajem relea P prekida nadražaj relea H₁—H₅ relejnog lanca. Sada ostaje bez struje i rele S, pošto usled prekida kratkog spoja na kontaktu 81r nema nikakvo dejstvo usporavanja pri otvaranju kontakta 82p tako, da se ispitujući rele P₁, zatvaranjem kontakta 42s i 44s, stavlja na raspoloženje segmentu Seg. 3 nagomilača Sp. 2. I pri prvom pražnjenu neparnih stupnjeva u segmentu Seg. 3 neće još reagovati rele P₁, pošto je rele G₁ već zatvorio svoj kontakt 46h, ali stupanj Sch. 1 nije premošćen. Ovo će tek nastupiti, kad pri drugom reagovanju relea H, dakle pri drugom impulsu struje od doseganja segmenta Seg. 3, budu ispitani parni stupnjevi i time bude zatvoreno nadražujuće kolo preko premošćenog stupnja Sch. 2. Ovo teče preko: zemlja, kontakt 46h₁ nagomilača Sp. 1, stupanj Sch. 2, kontakti 44s, 41r, 37b, 35u, 34h, rele P₁, baterija, zemlja. Zatvaranjem kontakta 32p₁ stavlja se rele P₁ u održavajuće kolo struje i sprečava otvaranjem kontakta 74p₁ ponovni nadražaj relea H i time i celog relejnog lanca tako, da nikakvi dalji impulsi naizmenične struje ne bivaju odaslati u društveni sprovodnik. I relei A, B, D, E ostaju bez struje usled otvaranja kontakta 117p₁.

Iz opisa vidimo, da se pri traženju segmenta Seg. 1 odašilje deset impulsa struje, pri traženju segmenta Seg. 2 opet deset impulsa struje, i pri traženju segmenta Seg. 3 dva impulsa struje, dakle ukupno su odasljata 22 impulsa struje na mesto brojnog izbora 4, 2 datog sa učesničkog mesta. Sa 22 impulsa struje pomeraju se svi stupnjadi uključni mehanizmi za 22 stupnjeva, pri čemu se pak u položaju 22 njihovom zatvaraju samo kontakti, koji odgovaraju željenom govornom mestu 22 tako, da kontakt, koji odgovara kontaktom kraku 176,

zatvara kolo struje za zvonce W za poziv učesnika. Pri dizanju slušalice nastupa, usled kontaktognog zatvaranja na uključnim kracima, koji odgovaraju kracima 10s, i 11s, nadražaj relea, koji odgovara releu U₂, čime se dovodi priključenje željenog učesnika.

Usled već opisanog nadražaja relea P₁ padaju dalje, pri otvaranju kontakta 58p₁, relei W i W₁ tako, da se usled zatvaranja kontakta 21w₁ i 23w₁ vrši napajanje govorne veze preko prijemnog relea za impulse struje A.

Bude li sada prema opisu vezom niske vrednosti zauzeti društveni sprovodnik uzet od telefonske stanice FA radi izvođenja veze visoke vrednosti, to će po užimanju društvenog sprovodnika preko žica a₁ i b₁ telefonska stanica izvestiti učesnike o ovoj vezi visoke vrednosti. Priključenjem zemlje na žicu c₁ dovodi se nadražaj relea C, koji zatvaranjem svoga kontakta 147c priključuje rele A sa njegovim namotajem I i zatvaranjem kontakta 146c priključuje rele T na žicu a₁.

Telefonska stanica daje sada na ma koji način impuls veze sa zemljom preko žice a₁, kojim se nadražuje rele T i na kontaktu 143t rastavlja održavajuće kolo za rele A.

Ovim ostaje rele V (rastavljanje na kontaktu 30a) bez struje tako, da, pošto jako usporeni rele Z ostaje još nadražen, dovodi do oslobođenja svih stupnjastih uključnih mehanizama, pošto nadražjem relea M i W₁ preko: zemlja, baterija, namotaji I releja M i W₁, kontakti 61v, 60z, zemlja, biva odaslat drugi impuls naizmenične struje u društveni sprovodnik. Ovaj impuls naizmenične struje utiče duže vreme na releje R, R₁ itd. tako, da se vrši nadražaj relea J preko: zemlja, baterija, rele J, uključni krak 6s, kontakti 5i, 7r, zemlja, koja utiče na obrtni magnet D preko kontakta 19i, pri čemu se istovremeno prekida održavajuće kolo relea J, koje teče preko kontakta 4d tako, da se rele J i obrtni magnet D regulišu u naizmeničnoj igri. Ovo uzajamno uticanje se vrši dotle, dok uključni krak 6s ne napusti kontaktni segment pri 31. stupnju i time ne rastavi nadražujući kolo relea J.

Ako učesnik ne okači još svoju slušalicu, to ostaje stupnjadi uključni mehanizam učesnika T u blokiranim položaju 31. Ako je slušalica već okačena, to rele J ostaje nadražen do isteka impulsa naizmenične struje preko: zemlja, kontakti 7r, 13hu, položaj 31 uključnog kraka 6s, rele J, baterija, zemlja, i tek tada ostaje bez struje pod istovremenim rastavljanjem nadražu-

jućeg kola za obrtni magnet D tako, da ovaj obrtni magnet uključuje stupnjašti mehanizam u početni položaj.

Odmah po prinudnom rastavljanju, t. j. ako bude ponovo prekinut nadražaj relea T, nastaje u telefonskoj stanci FA nadražaj relea A preko veze, koja teče kroz žice a₁ i b₁, koji ima za posledicu odašiljanje impulsa naizmenične struje radi zatvaranja društvenog sprovodnika protiv drugog zauzimanja na isti način kao pri nadražaju relea A pozivom sa jednog učeničkog mesta društvenog sprovodnika.

Patentni zahtevi:

1. Raspored uključivanja za izvođenje veza raznih vrednosti sa priključnim mestima, koja se nalaze na društvenom sprovodniku, naznačen time, što, po zauzimanju jednog društvenog sprovodnika, već zauzetog vezom niže vrednosti, radi izvođenja veze visoke vrednosti sa priključnim mestom ovog sprovodnika, stupaju u dejstvo uključna sredstva (C, A), koja dovode podešavanje birača, koji se nalaze na pojedinim priključnim mestima, u položaj odmora (položaj mira, zaprečni položaj).

2. Raspored uključivanja po zahtevu 1 naznačen time, što se birači priključnih mesta, čiji su govorni aparati van položaja mira (skinuta slušalica), dovode u naročiti zaprečni (blokirani) položaj.

3. Raspored uključivanja po zahtevu 1 naznačen time, što se birači priključnih

mesta, čiji su govorni aparati van položaja mira (skinuta slušalica), dovode u naročiti zaprečni (blokirani) položaj.

4. Raspored uključivanja po zahtevu 1 naznačen time, što se uticanje na birače, koje se izvodi prinudnim rastavljanjem, izvodi odašiljanjem naizmenične struje.

5. Raspored uključivanja po zahtevu 4 naznačen time, što se odašilje impuls naizmenične struje takve dužine, da, za vreme trajanja ovog impulsa struje, svi birači mogu zauzeti položaj odmora, koji odgovara stanju govornih aparata (slušalice okačene ili skinute).

6. Rasppored uključivanja po zahtevu 4 naznačen time, što se odašiljanje impulsa naizmenične struje vrši uticanjem na rele impuls struje (A), koji vrši podešavanje, prema izboru, birača koji se nalaze na pojedinim priključnim mestima.

7. Raspored uključivanja po zahtevu 5 naznačen time, što se trajanje impulsa naizmenične struje, koja služi za zapreku, određuje palim ankerom usporavajućeg relea (rele V) i privučenim ankerom drugog usporavajućeg relea (rele Z).

8. Raspored uključivanja po zahtevu 1 naznačen time, što se po prinudnom rastavljanju veze niske vrednosti pomoću uključnih uređaja (A), koji bivaju uticani impulsima struje potrebnim za dalje izvođenje veze, izvodi odmah zatvaranje društvenog sprovodnika protiv zauzimanja od strane drugih priključnih mesta.

Fig. 1.

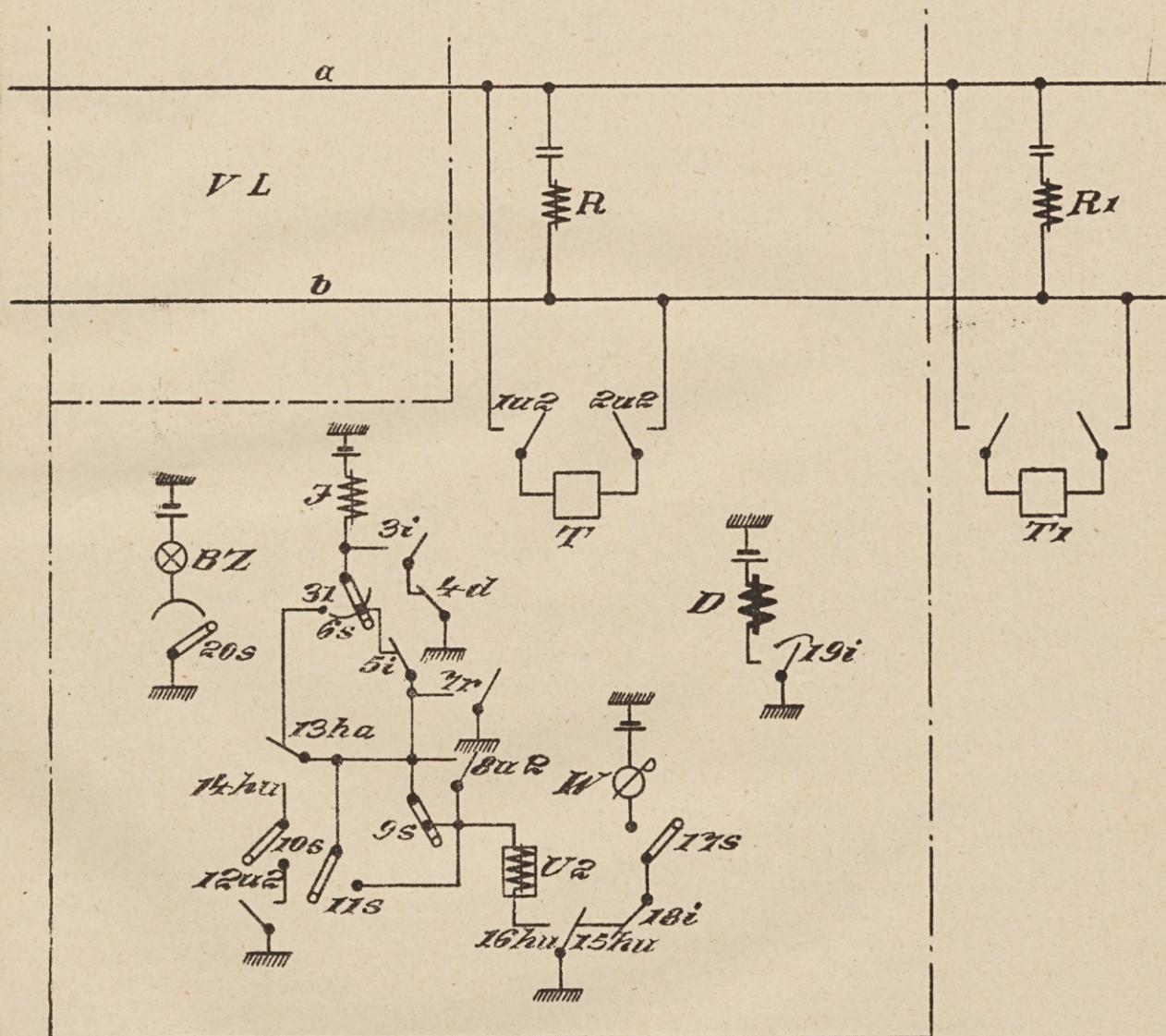

Fig. 2.

